

LB: 72

LokalBladet nr. 72

Periodisk skrift for Lysabild Sogn

januar 2017

Har du et gammelt alsisk æbletræ i haven?

På Oldemorstofte, Museum Sønderjylland i Bov, har museumsinspektør Mads Mikkel Tørsleff en særlig mission. Han søger efter gamle æblesorter, som måske er gået tabt for altid. Men han vil gerne gøre forsøget, om der stadig findes nogle af de sjældne æbletræer i haverne. Han beder derfor alsingerne om hjælp til at finde eksempler på nedenstående sorter, så de kan indgå i den grundsamling af æblesorter, han er ved at opbygge.

Foredrag i Åben skole

Mads Mikkel Tørsleff kommer til åben skole i Lysabild **torsdag den 9. februar** og holder foredrag om sit arbejde med de gamle æblesorter og deres historie efter fællesspisningen kl. 19.30. Foredraget er gratis og alle er velkomne – også selvom man ikke deltager i åben skole.

Hvis du vil vide mere om arrangementet, kan du kontakte Sanne Boysen på sanneboysen@gmail.com

Æbler	Mest udbredt omkring
Alsisk Jagtæble	Mommark og østlige Als
Alsisk Melonæble	Hele Als, varietet af Nonnetitte
Ballegaardæble	Fra Ballegård, Hejls nær Haderslev
Hejls Reinet	Fra Ballegård, Hejls nær Haderslev
Jordbæræble fra Kær Mølle	Kær Mølle, Hejlsminde nær Haderslev
Langæble fra Sundeved	Sundeved
Kanelæble	Fra Ribeevgen
Karen Hansens Æble	Fra Hejsager ved Haderslev

Æbler	Mest udbredt omkring
Netas Æble (syn. rødt Langæble fra Bobøl)	Rendsburg?
Vinsur fra Als	Hele Als, endnu unge træer i 1913.
Voldæble fra Haderslev	Haderslevvejen
Volsk Krigsæble	Hele Als, allerede 1784 / 1775
Pærer	
Kleffeluner	Østlige Als, landsbyerne langs Lillebælt
Desmerpære	Alsisk eller sønderjysk sort, kendes andre steder som Diamantpære
Frydendal Tørrepære	Fra Frydendal og Helved

Flere nyfødte børn i Lysabild skoledistrikt

Sønderborg Kommune har offentliggjort børnetallene for 2016, fordelt på de enkelte skoledistrikter. Og statistikken viser klare stigninger i antal nyfødte i langt de fleste områder - også i Lysabild, hvor der blev født 18 børn i 2016. Det er en klar stigning i forhold til 2015, hvor der kun blev født 11 børn.

Tak til annoncører, LSG Fodbold og KFUM Spejderne

Stor tak skal der lyde til vores annoncører **Sydals Auto & Traktorservice v/Jens Hansen, Anjas Fodpleje, Energi- og bygningskonsulent v. Poul Erik Olesen, Andelskassen, Dagli' Brugsen Skovby og Sydjysk Elteknik.**

Også stor tak til **LSG Fodbold og KFUM spejderne i Lysabild** som omdeler bladet.

For uden dem ville der ikke være noget lokalblad.

LokalBladet

www.lysabild-sydals.dk

Redaktionen:

Birgit Frank Nielsen
Janne Jørgensen
Tina Sahl Lydixsen
Allan Tychsen
Mona Pedersen
Helle Pedersen (dtp)
Tryk:

E-mail:

benny.birgit@bbsyd.dk
glhave42@mail.dk
tinalydixsen@gmail.com
allan.tychsen@gmail.com
mona.pedersen0@gmail.com
helle5584@gmail.com
Grafisk Arbejde, Guderup

Tlf:

2487 4283
7440 4700
2013 7199
2982 3606
2621 3966
2484 4356
74 45 8888

Bladet udgives af Lysabild Landsbyråd, og udkommer januar, marts, maj, august, oktober og november i 1000 eksemplarer, husstandsomdeles af LSG Fodbold og spejderne til sognets beboere.

Har du ikke modtaget LokalBladet ring på tlf: 74404700

Lysabild Lucia-piger og nissedrenge har haft travlt

De har været til en total udsolgt Juletræsfeest for alle på Lysabild kro i november. Den 1.dec på Skovby Brugs, og den 13.dec var vi inviteret over i Lysabild kirke hvor pensionisterne havde afslutning. Derefter kørte vi i to biler + landsbybussen til Sønderborg Sygehus hvor vi besøgte M41 og M42. En fantastisk oplevelse for børn og voksne. Tak til jer alle, der gør det hele muligt. *Laila Lyck*

Deadline til næste Lokalblad den 20. februar

...at man kan finde alle tidligere numre af LokalBladet på vores hjemmeside www.lysabil-sydals.dk

Foredrag om keramik og maleri af Karen Vendelbo.

Tirsdag den 21. februar kl.14.

Sted: Bakkehuset i Fynshav.

Karen tager noget keramik med, og fortæller om keramikens torskeilige teknikker. Hun tager også nogle af sine billeder med. Dem fortæller Karen også noget om. Bagefter er der kaffe og kager. Tilmelding senest **den 14. februar til Gurli Petersen, tlf.74 47 47 76, 22 84 05 06,**

Nyt besøg på Siemens A/S Flow Instruments. Onsdag den 22. februar kl. 16.

Sted: Coriolisvej, Sønderborg

Vi mødes ved hovedindgangen. Velkomst og præsentation af virksomheden. Der bliver også serveret kaffe og kage. Derefter får vi en rundvisning. Max: 30 personer. (Først til mølle) Tilmelding senest **den 1. februar til Arne Duus, tlf. 74 40 51 66 / 21 64 68 05, mail: arneduus1@gmail.com**

Årsmøde onsdag den 15. marts kl. 19.

Sted: Notmarkhus

Årsberetning og regnskab ifølge vedtægter. Osvald vil orientere om Krolf spillet. Traktement: 2 stk. smørbrød, 1 øl eller vand. Kaffe og wienerbrød. Efter kaffen spiller Rebøl orkesteret op til dans. **Tilmelding senest 8. marts til: Ingrid Fritsche, tlf. 74 40 51 84 / 61 16 49 25, mail: fritscheingrid64@gmail.com, eller Arne Duus, tlf. 74 40 51 66 / 21 64 68 05,**

mail: arneduus1@gmail.com.

Pris: kr.50

Vi kunne godt tænke os at udsende et nyhedsbrev

f.eks. 1 gang i kvartalet eller hvis der kommer nogle nyheder, eller arrangementer bliver aflyst.

For at kunne gøre det skal vi have jeres mailadresser. Vil I sende dem til Ældre Sagen

Augustenborg Sydals, mail: aug.sydals@gmail.com tak.

Julekonkurrencen i Brugsen

Julekonkurrencen i Brugsen om byens fineste juleudsmykning, blev i år vundet af familien Mogensen, Fasanvej 12. Hjertelig tillykke.

For den flotteste juleudsmykning gav landsbylauget en stor gavekurv. På en delt andenplads kom Skovby Storedam, Kegsnæsvej 13 og Kegsnæsvej 43.

Tak til alle der har deltaget, både i udsmykningen af Skovby og deltagelsen i konkurrencen.

Rejsegilde

Fredag, den 24. februar fra kl. 15 – 17, inviterer Dagli'Brugsen i Skovby til rejsegilde på den nye tilbygning. Der serveres grillpølser samt øl/vand. Alle er velkomne!

Portvinssmagning

Torsdag, den 9. februar fra kl. 19 – 22.30, afholder Migges bageri og Dagli'Brugsen portvinssmagning med efterfølgende brød og pålæg. Billetter koster 100 kr. og sælges i Brugsen fra den 25. januar efter først til mølle princippet.

Åbent hus og afstemningsfest i Sognehistorisk Forening

Lev i nuet, vær om tiden
Tænk på liv der kommer siden

Lysabild sognehistoriske Forening har åbent hus i arkivet søndag den 5. februar kl. 14-17. Kig ned i kælderens til os. Der er mange spændende ting at se. Husk der er kaffe på kanden.

Fredag den 10. februar kl. 19.30 holdes den årlige afstemningsfest i multisalens på skolen. I år kommer museumsinspektør Rene Rasmussen, Sønderborg slot, og fortæller om sønderjyder i første verdenskrig: Frontliv, fangeleje og faneflugt. Der er mange skæbner at fortælle om. Det skal nok blive en interessant aften. Alle er velkomne.

Godt nytår. **Venlig hilsen Lysabild sognehistoriske Forening, Jørn Lind**

Sydals har fået en ny forening

Siden først i 1950'erne har siloerne i Skovby været byens markante vartegn og pejlemærke. De kunne ses fra lang afstand og i mange år var det omegnens korn- og foderstofforretning.

Siden tog udviklingen over - men nu bliver der igen liv og glade dage - i og omkring siloerne og den tilhørende lade.

I december blev Foreningen Siloerne stiftet og foreningen har det overordnede formål at støtte og udvikle lokale talenter indenfor udøvende kunst.

Det lyder flot - men betyder bare at rigtig mange på Sydals - børn, unge og ældre - kan spille musik og teater, male, lave film eller væve tæpper og en masse andet gøgl.

Vi har en stor talentmasse - den vil vi gerne støtte til bedre vilkår.

I første omgang er der indgået en treårig lejeaftale med ejeren, men målet er at erhverve bygningerne og græsmarken ved siden af, så foreningen har et sted at høre hjemme og hvor den kan udvikle sig ud fra.

Bestyrelsen er i gang med at planlægge og handle, så en drøm kan blive til virkelighed.

Og vi drømmer stort ... det tør vi godt indrømme.

Men drømme skal der også arbejdes for....så i første omgang laver vi en række arrangementer i 2017, for at gøre opmærksom på foreningen og dens virke og for at skaffe midler.

Jette Olesen er PR-ansvarlig i foreningens bestyrelse og hun opfordrer til at følge Siloerne på: **Facebook eller på foreningens hjemmeside www.siloerne.dk**

Udlejning af diverse maskiner
Rendegraver, flisehugger, dumper, bobcat,
havefræser, vibrator m.fl.
Ring til Jens Hansen tlf. 40 15 09 98, Kegsnæsvej 20
Sydals Auto & Traktorservice

Anja's fodpleje -lægeeksam.-
Behandling efter aftale, også hjemmebesøg
Vindrosen 1, Skovby
Tlf. 73 40 42 20 - Mob. 25 71 61 31

Pas på dine fødder

Lysabild Landsbyråds tilbageblik på 2016

Atter i år vil jeg bruge det første nummer af lokalbladet til at kigge tilbage på landsbyrådets arbejde det forgangne år. Jeg kan ikke komme ind på det hele, men her er nogle hovedpunkter.

Samarbejde med de andre laug fra "gamle" Sydals

Samarbejdet mellem de fem landsbylaug er kommet rigtig godt i gang. Vi har udarbejdet et fælles oplæg omkring cykelstier og trafikregulering. Resultatet blev præsenteret på et møde med formanden for trafik og miljøudvalget Frode Sørensen. Det var et godt møde og Frode virkede meget positiv. Der er dog desværre ikke noget at se på budgettet for 2017. Vi giver dog ikke op. Vi har indsendt et fælles input til den kommende kommuneplan, og vi har lavet et nyt oplæg til kommunen omkring udvikling af Sydals, som skal præsenteres for politikere og embedsmænd på et møde i februar.

Landsbymarked

Igen i år havde vi et fantastisk hyggeligt marked med stor opbakning fra alle, såvel fra stadeholdere, hjælpere og publikum. Igen var der kunststilling i kirken, som var en stor succes. En stor tak til alle der bakker op om markedet, og vi er klar igen den 16.-17. september i år.

Landsbybus og -bil

Nu er forsøgsperioden med de to biler slut. Man må sige, at bilerne er blevet brugt flittigt. I gennemsnit har begge biler kørt over 2.000 km pr. måned. Kommunen har bevilget et tilskud på omkring 80.000 kr. til bussen, så vi kan fortsætte i 2017 med den. Der er ingen tilskud til landsbybilen, men hvis vi kan fortsætte med det nuværende kørselsforbrug, så tror vi på, at den kan hvile i sig selv. Landsbyrådet har derfor besluttet, at vi fortsætter med bilen selv. Den bliver dog skiftet ud med en Yaris Hybrid.

Bladet

Herfra skal der lyde en stor tak til redaktionsgruppen, der gang på gang får produceret et flot blad. Også en stor tak til de annoncører, der gør det muligt at få det trykt og bragt ud. Og tak til LSG og spejderne der står for udbringningen. Erling Junker

Generalforsamling i Lysabild Landsbyråd

Der er generalforsamling i Lysabild Landsbyråd **torsdag den 9. marts kl. 19.30** i multisalen i forbindelse med åben skole. Dagsorden ifølge vedtægterne. På valg er Birthe E. Bladt og Erik H. Møller. Alle borgere er velkomne. Formand Erling Junkers beretning for 2016 er beskrevet i Lysabild Landsbyråds tilbageblik på 2016.

Spejderne: Sæt X

Igen i år holdes der fastelavnsfest ved spejderhytten, **søndag, den 26. februar kl. 14.** Prisen for at deltage er 30 kr. for både børn og voksne. Mød gerne op udklædt! Alle er velkomne!

Der er generalforsamling i spejderhytten **tirsdag, den 7. februar kl. 17.30.**, hvor nogle af medlemmerne fra bestyrelsen er på valg. Samtidig siger spejderne TAK til præsten for en super god juleprædiken/juleafslutning i Lysabild Kirke den 29. november 2016.

Nye klubdragter til Sydals HK, Als HF og NSU

Håndboldspillere og trænere fra Sydals HK, Als HF og NSU kom inden årsskiftet i deres nye klubdragter, som var et resultat af et nyt hovedsponsorat. Her blev der uddelt 180 dragter.

"Vi er glade for at have fået en aftale på plads som hovedsponsor de næste to år. Sponsoratet har nemlig givet os mulighed for at give lidt tilbage til de lokale, som er med til at holde os i gang" fortæller Lars Paulsen, indehaver af Sydjysk Elteknik.

Det nykonstituerede menighedsråd

Fra venstre: *Tayna Y. Foss, sekretær Hans Havelund, næstformand Janne W. Rosenager, kirkeværge Birgitte Korsgaard, formand Leif B. Tandrup, Bodil L. Møller og kasserer Hanne Kryhlmand*

Det sprudler med gode ideer

Universbestyrelsen

D. 10. oktober var alle forælderødder indbudt til et fællesmøde i Lysabild Børneunivers. Et udvalg i fællesbestyrelsen har over længere tid arbejdet med at sætte fokus på samarbejdet med børneuniversets forældre. Dette mundede ud i et fællesmøde, hvor målet var at generere så mange ideer som muligt, som kan være med til at styrke Lysabild Børneunivers.

Forældrene mødte talstærkt op fra alle klasser, og med hjælp fra Tina Lydiksen blev ideestafetten sat i gang. I lidt over en time blev der genereret og udviklet en masse spændende ideer, som både handlede om børnehaven og skolen, men også om lokalsamfundets mange ressourcer.

Dette vidner om en meget engageret forældregruppe, der viser interesse for og ønsker at styrke den røde tråd, der allerede er i børneuniverset. Ideerne er nu blevet fremlagt for fællesbestyrelsen og på et lærermøde, og begge steder glædede man sig over at se, hvilket engagement, der ligger bag ideerne.

En af ideerne var at oprette en ressourcebank, hvilket fællesbestyrelsen vil sætte start op i det nye år. Mødet med forældrene viste et stort ønske om at bruge og udnytte de ressourcer og den viden, der er i det omkringliggende samfund. Med en ressourcebank vil det blive lettere for børneuniverset at inddrage det omkringliggende samfund. Dette er faktisk også en af de nye krav med den nye folkeskolekolereform.

Der vil blive oprettet en fane på børneuniversets hjemmeside, hvor man kan læse mere om, hvordan man kan bidrage til sådan en ressourcebank.

Ud over ønsket om en ressourcebank kan vi også nævne nogle af de mange andre spændende input forældrene bidrog med på mødet:

Pedaltræf, udeskole, større samarbejde mellem foreninger og univers, festuge/foreningsuge afsluttet med et brag af en fest, opbakning/opfordring til flere cykelstier, udnyttelse af områdets udearealer samt førstehjælpsdag i hele børneuniverset.

I mellemtiden er der også blevet oprettet et forældreråd i børnehaven, hvilket vi ser som en stor styrke for den røde tråd. Fællesbestyrelsen repræsenterer forældrene i hele børneuniverset, og vi ønsker at udnytte det engagement vi oplever både i det daglige men også til sådan et fællesmøde. Det er i hvert fald ikke sidste gang, at vi har holdt et fællesmøde for forælderødder. **Karin, Tina og Michele, Fællesbestyrelsen Lysabild Børneunivers**

Dagli' Brugsen

Åben kl. 8-20

EBK
ENERGI- & BYGNINGSKONSULENTEN

Ved Poul Erik Olesen
Vibøgevej 20, Lysabild
6470 Sydals

tlf. nr. 2014 0758
cvr. nr. 25 90 36 17
peo@ebkonsulenten.dk
www.ebkonsulenten.dk

ENERGI- & BYGNINGSKONSULENTEN

Det sker i sognet

Januar

20. kl. 18.00 Live musik på Skovby Kro leveret af Orla Kruse
26. kl. 18.30-21.00 Junior-Klub fra 4. klasse og opefter
29. kl. 11.00 Afholdes der yatzyturnering i krostuen på Skovby kro.

Februar

5. kl. 17.30 Lysabild sognehistoriske Forening har åbent hus i arkivet
7. kl. 17.30 Spejderne generalforsamling ispejderhytten
9. kl. 19.30-22.30 Portvinssmagning i Dagli'Brugsen i Skovby
9. kl. 18.30-21.00 Junior-Klub fra 4. klasse og opefter
10. kl. 19.30 Lysabild sognehistoriske forening afholder afstemningsfest i multisalen på skolen
14. kl. 13.30 Lysabild Efterløn og Pensionistforening Når omverdenen ser handicap + lotto
20. kl. 18.00 LTB afholder generalforsamling i Sydalshallen
21. kl. 14.00 Ældre Sagen, foredrag om keramik og maleri af Karen Vendelbo
22. kl. 16.00 Ældre Sagen, besøg på Siemens A/S Flow Instruments
23. kl. 18.30-21.00 Junior-Klub fra 4. klasse og opefter
24. kl. 15.00-17.00 Rejsegilde i Dagli'Brugsen i Skovby
26. kl. 14.00 Fastelavnsfest ved spejderhytten i Lysabild

Marts

8. kl. 19.00 Generalforsamling i SydalsHallens mødelokaler
9. kl. 19.30 Generalforsamling i Lysabild Landsbyråd, i multisalen
9. kl. 18.30-21.00 Junior-Klub fra 4. klasse og opefter, (afslutning)
14. kl. 13.30 Lysabild Efterløn og Pensionistforening. De gode gamle underholder, + lotto.
15. kl. 19.00 Ældre Sagen afholder årsmøde

Strik-café hver onsdag i lige uge kl. 19-22 i Lysabild Klubhus.
Det koster 10 kr. at deltage.

Der er åbent hus i MC Sydals, Tandshede 3. Hver torsdag fra 16.30

Lokalhistorisk arkiv åbent første torsdag i måneden kl. 18-20. Lukket i januar

Åben Skole hver torsdag kl. 18.30 se kalenderen på lysabild-sydals.dk

LSG fodbold

I samarbejde med skoringen, stod frivillige fra LSG fodbold to weekender i december og solgte gløgg og æbleskiver fra en bod, på gågaden i Sønderborg. Overskuddet går ubeskåret til LSG fodbolds klubkasse.

Yatzy turnering på Skovby kro.

Søndag d. 29. januar kl 11, afholdes der yatzyturnering i krostuen på Skovby kro. Det er gratis at deltage. Vi håber på nogle fornøjelige timer.

Nyt fra Sydalshallen

Hvad er en idrætshal uden musikanlæg?

Musikanlægget i Sydalshallen var af ældre dato og spillede ikke optimalt mere, der var en del støj på linjen så at sige. Man besluttede derfor i sommerferien at kigge på anlægget for at se om det kunne fikses, desværre med det resultat at nu ville anlægget slet ikke spille mere. Så vi stod til en sæsonstart uden musik i Hallen. Da pengene ikke vokser på træerne og et nyt musikanlæg af den størrelse koster i omegnen af 80.000 kr. skulle der gøres noget.

Vi fandt lidt penge i budgettet og de brugende foreninger af hallen ville også gerne give en hjælpende hånd med, men vi var stadigvæk ikke i mål. Så vi søgte fonde og sponsorer. I den forbindelse skal lyde en kæmpe tak til **BHJ-fonden for en donation på 20.000 kr., samt LINAK A/S for et sponsorat til 10.000 kr.** Så nu har vi et super godt musikanlæg som gerne skulle holde mange år ud i fremtiden.

Nye horisonter

Sydalshallen er bygget i 1969 og de omklædningsfaciliteter og mødelokaler vi har i dag, er de oprindelige fra dengang. De er ved at være godt slidte og skal renoveres. Vi har i bestyrelsen besluttet at renovere det hele i én omgang, derved kan der opnås nogle bedre og andre løsninger end vi har i dag. Processen er allerede i gang og vi har valgt at kalde projektet for NYE HORISONTER. En af tankerne bagved en større renovering er at Tandslæt som by og Sydals i det hele taget har brug for et samlingssted - et HJERTE, også efter kl. 17.00. Et moderne forsamlingshus, hvor alle kan mødes.

Hvis et område skal være attraktivt, er der nødt til at være flere aktivitetsmuligheder samlet på et sted. Så folk kan være sammen og alligevel dyrke deres individuelle interesser.

Skulle der være nogle som har gode ideer til hvad sådan en ombygning kunne indeholde, er man velkommen til at tage kontakt til hallens **formand Henrik Fangel på tlf. 40 19 65 53 eller halbestyrer Thomas Larsen på mail: halbestyrer@sydalshallen.dk.**

Man kan også dukke op til vores Generalforsamling, hvor der i forvejen sikkert vil komme en livlig debat.

Indkaldelse til Generalforsamling

Onsdag den 8. marts 2017 Kl 19.00 i SydalsHallens mødelokale. Dagsorden iflg vedtægter.

Indkomne forslag skal være bestyrelsen i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen. **Vel mødt. Bestyrelsen for SydalsHallen**

GENERALFORSAMLING Afholdes mandag den 20.2. 2017 kl. 18.00 i Sydalshallen

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Aflæggelse af beretning
3. Fremlæggelse af regnskab
4. Fremlæggelse af budget til orientering
5. Indkomne forslag
6. Valg af bestyrelsesmedlemmer
7. Valg af suppleanter
8. Valg af revisorer
9. Eventuelt

Der serveres gratis spising for medlemmer.
Tilmelding til formand Bent Nielsen på tlf.: 20 16 36 02 eller
mail: 0411nielsen@gmail.com senest den 13. 2. 2017.

Med venlig hilsen bestyrelsen for LTB